

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **V. S.**, narozený dne, t. č. v B.,
zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem,
sídlem Šlejnická 1547/13, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o zajištění cizince ze dne 27. 8. 2018, č. j. OAM-182/LE-LE05-LE26-PS-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci advokátu Mgr. Jindřichu Lechovskému, se přiznává odměna ve výši 8.228,-Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) o jeho zajištění v zařízení pro zajištění cizinců a doba zajištění byla stanovena podle § 46a odst. 5 téhož zákona do 14. 12. 2018.
2. V podané žalobě žalobce předně namítal, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Uvedl, že předmětné vyhodnocení žalovaného o použitelnosti zvláštních opatření zakotvených v § 47 zákona o azylu je zcela nedostatečné, zavádějící a zjevně nesprávné. Podle článku 15 preambule Směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU: *„Zajištění žadatelů by mělo být možné pouze v jasně vymezených výjimečných případech stanovených touto směrnicí a v souladu se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti, pokud jde o způsob i účel zajištění.“* Tento princip se poté podle žalobce promítne v potřebě primárního využití zvláštních opatření zakotvených v § 46a odst. 1 zákona o azylu, podle něž ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření. Z logiky věci tedy důvody umožňující zajištění jako takové v naprosté většině případů nejsou totožné s důvody znemožňující využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, a žalovaný byl povinen se při vysvětlení svého přesvědčení o údajné nemožnosti využití zvláštních opatření vypořádat se všemi klíčovými prvky žalobcovy pobytové historie a to logickým a přezkoumatelným způsobem.
3. Žalobce poukazuje na to, že žalovaný této své povinnosti v úplnosti nedostál a při vyhodnocení klíčových okolností žalobcovy pobytové historie a jeho zajištění dospěl ke zjevně nesprávným a zavádějícím závěrům.
4. Žalovaný především nesprávně vůbec nezhodnotil to, že žalobce se na území České republiky v době po uplynutí doby k vycestování stanovené předmětným rozhodnutím o správním vyhoštění nacházel pouhé tři týdny (což mimo jiné vedlo k tomu, že příslušné orgány podmíněně odložily návrh na žalobcovo potrestání) a z České republiky nevycestoval pouze pro nedostatek finančních prostředků a chabou spoluprací ukrajinské ambasády při opatrování náhradního cestovního dokladu.
5. Ačkoliv lze snad označit jednání žalobce za lehkomyšlné, není možné odhlédnout od toho, míra jeho porušení právních předpisů je spíše méně intenzivní, a nelze v žádném případě konstatovat, že by správní rozhodnutí o vyhoštění mařil dlouhodobě nebo neopakovaně.
6. Žalovaný tedy dospěl k nesprávným závěrům o intenzitě protiprávního jednání žalobce a s tím související možnosti uložení zvláštních opatření, přičemž se soustředil fakticky pouze na účelovost jeho žádosti o mezinárodní ochrany a nedostatečně vyhodnotil zjevně nepřiliš závažný charakter žalobcova porušení rozhodnutí o správním vyhoštění. Paušální odmítnutí využití zvláštních opatření zakotvených v ustanovení § 47 zákona o azylu je tak zjevně nepřiměřeně přísným závěrem, který způsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí.
7. Žalobce z výše uvedených důvodů žádá, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a z důvodu urychlení řízení, nežádá žalobce o nařízení ústního jednání.
8. Ve **vyjádření k podané žalobě** žalovaný uvedl, že nesouhlasí s obsahem námitek právního zástupce žalobce, jelikož z nich nelze dovodit žalobcem namítaná porušení zákonných ustanovení ani uváděný nesoulad s čl. 15 preambule Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/33/EU.

9. Žalovaný popírá oprávněnost námitek uvedených právním zástupcem žalobce a současně s nimi nesouhlasí, neboť neprokazují, že by tento porušil některé ustanovení správního řádu, zákona o azylu, zásady správního řízení nebo mezinárodní závazky ČR. Správní orgán se v napadeném rozhodnutí zabýval všemi zásadními skutečnostmi a zajistil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí. Z obsahu napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný se dostatečným způsobem také zabýval možností uplatnění zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu v případě žalobce, avšak po posouzení všech skutečností učinil závěr, že toto opatření by v případě žalobce bylo neúčinné, neboť žalobce opakovaně nerespektuje platný právní řád ČR, neplní své povinnosti, včetně uloženého správního vyhoštění (toto nelze označit slovy žaloby pouze za lehkomyšlnost), přičemž úmysl požádat o udělení mezinárodní ochrany na území ČR projevil až po svém zajištění Policií ČR, pouze aby se vyhnul realizaci správního vyhoštění (§ 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu). Tyto veškeré skutečnosti jsou podrobně popsány především na č.l. 4 napadeného rozhodnutí. Rovněž doba trvání předmětného zajištění do dne 14. 12. 2018 byla uložena v souladu se zákonem vzhledem ke zjištěným individuálním okolnostem případu. V napadeném rozhodnutí žalovaný také podrobně popsal důvody k uložení povinnosti setrvat v ZZC po stanovenou dobu.
10. Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
11. Soud o věci rozhodoval bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení výslovně uvedli, že nežadají ústní jednání k projednání věci a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (§ 46a odst. 8 zákona o azylu věta předposlední před středníkem).
12. Soud rozhodl o věci podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].
13. Soud **neshledal** žalobu důvodnou.
14. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, který uvádí, že „*ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve*“.
15. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu, který uvádí, že „*ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany*“.
16. Soud vzal za základ svého rozhodování skutková zjištění, jak je žalovaný shrnul ve svém vyjádření k podané žalobě, poté, co se ujistil, že mají oporu ve správním spisu.
17. Veškeré námitky žalobce v dané věci se vztahovaly k tomu, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu.

18. Soud předně uvádí, že při posuzování žalobních námitek vzal v úvahu, že ustanovení § 47 zákona o azylu bylo do tohoto právního předpisu vtěleno na základě novelizace zákonem č. 314/2015 Sb. Důvodová zpráva k zákonu č. 314/2015 Sb. k němu uvádí: „*Jelikož je nutné na základě přepracované přijímací směrnice před individuálním posouzením nutnosti zajištění konkrétního žadatele o udělení mezinárodní ochrany rovněž posuzovat možnost uložení tzv. alternativy k zajištění, jsou do tohoto zákona nově upravena tzv. zvláštní opatření. Jedná se buď o povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v příslušném pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo o povinnost hlášení se ministerstvu v intervalech určených ministerstvem, není-li žadatel ubytován v pobytovém středisku (podobnou alternativu zná i zákon o pobytu cizinců). (...) Cílem zvláštního opatření je zajištění součinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v rámci řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to uplatněním mírnější formy, než je zajištění. (...).* Onen základ v přijímací směrnici lze nalézt v bodech 15 a 20 její preambule, kdy zajištění má být výjimečným, krajním prostředkem, uplatňovaným pouze poté, co byla posouzena možnost uložení alternativních opatření. Na to navazuje čl. 8 přijímací směrnice, který v odst. 2 stanoví, že „*V případě nutnosti a na základě individuálního posouzení každého případu mohou členské státy zajistit žadatele, nelze-li účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření*“, a v odst. 3 pak mezi případy, ve kterých je možné žadatele zajistit, řadí situaci žadatele zajištěného v rámci řízení o navrácení za účelem přípravy navrácení nebo vyhoštění, „*mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení*“; tomu odpovídá znění § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Posledně zmíněné ustanovení zákona o azylu i § 47 téhož je proto třeba vykládat eurokonformně.
19. Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené. Podle odst. 2 tohoto ustanovení může ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.
20. V projednávané věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. e) a žalobce zajistil proto, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců a existovaly oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl žalobce požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Tento důvod zajištění byl reakcí na shora uvedený čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013.
21. Soud poukazuje na skutečnost, že žalobce byl zajištěn dne 24. 8. 2018 podle § 124 zákona o pobytu cizinců, a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců B. za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění cizince byla skutečnost, že jmenovaný byl dne 23. 8. 2018 kontrolován na adrese P., přičemž bylo zjištěno, že jmenovaný pobývá na území ČR neoprávněně a je rovněž veden v evidenci nežádoucích osob, jelikož mu bylo rozhodnutím OPKPE Praha č.j. KRPA-237794-16/ČJ-2018-000022 ze dne 10. 7. 2018 uloženo správní vyhoštění na dobu dvou let a stanovena lhůta k vycestování v délce 20 dnů. Jmenovaný ale z ČR v této lhůtě nevycestoval a nadále v ČR

neoprávněně pobýval, byl proto dne 24. 8. 2018 zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude dále mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění.

22. Do protokolu o vyjádření účastníka správního řízení dne 24. 8. 2018 jmenovaný potvrdil, že si je vědom, že mu bylo uloženo správní vyhoštění a že se tedy v ČR nachází neoprávněně, nemohl ale dle svých slov odcestovat, jelikož má problémy s financemi. Dále uvedl, že do ČR přicestoval naposledy dne 12. 5. 2018 autobusem přes Slovensko na základě svého biometrického pasu. Sdělil, že do ČR přijel kvůli práci. Zopakoval, že si je vědom, že mu bylo uloženo správní vyhoštění, a to z toho důvodu, že mu byl ukraden cestovní doklad, a on proto nemohl prokázat svou totožnost a legální pobyt v ČR. Vysvětlil, že ve stanovené lhůtě nevycestoval, jelikož si nestihl sehnat peníze a cestovní doklad. Uvedl, že momentálně nepracuje, žije z peněz, které má, a také chodil na brigády, aby se vůbec nějak uživil. Prohlásil, že je zdravý, neužívá žádné léky, s ničím se neléčí a nenavštěvuje žádného lékaře.
23. Dále soud uvádí, že byl žalobce rovněž zajištěn z důvodu, že žádost o mezinárodní ochranu si podal (26. 8. 2018) teprve tehdy, když byl zadržen policií a zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění.
24. Ze shora uvedených důvodů by dle názoru soudu nebylo uplatnění zvláštního opatření účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí v případě žalobce skutečnosti, že vědomě porušoval právní předpisy ČR i Evropské unie, když svévolně neoprávněně pobýval na území ČR, bez cestovního dokladu a jakéhokoli oprávnění k pobytu, i po lhůtě mu stanovené za účelem opuštění území ČR. Své zákonné povinnosti spojené se vstupem a pobytem na území ČR a Evropské unie zcela prokazatelně vědomě ignoroval. Žalovaný tedy dospěl k závěru, že z jednání žalobce je zřejmé, že v jeho případě existuje nebezpečí, že se bude i nadále vyhýbat svým povinnostem a bude nadále porušovat právní předpisy, a to nejen ČR, ale i dalších států Evropské unie, a bude i nadále mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění.
25. Soud dále k výše uvedené námitce uvádí, že správní orgán uvedl ve svém rozhodnutí podstatné skutečnosti vyplývající ze správního řízení, které odůvodňovaly neuplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu (str. 4 napadeného rozhodnutí). Žalovaný se dostatečným a přezkoumatelným způsobem vypořádal s nemožností uložení zvláštního opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že by uplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu nebylo účinné, neboť žalobce nejenže vědomě nerespektoval právní řád ČR, ale také jednal zcela účelově. Žalovaný byl přesvědčen, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v detenčním zařízení pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve a současně nelze účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, a zároveň proto shledal žalovaný naplnění podmínek stanovených v § 46a odst. 1 písm. e) téhož zákona. Žalovaný se vypořádal s individuálními okolnostmi případu žalobce, přičemž zdejší soud se s jeho závěry zcela ztotožnil. Případ žalobce, který nerespektoval právní řád ČR, porušil zákaz vstupu na území členských států EU, vede soud k jednoznačnému závěru, že existuje důvodná obava, že žalobce nebude své právní povinnosti dodržovat ani v budoucnu. S ohledem na shora uvedené tak mírnější opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu nebylo možné použít a zajištění žalobce bylo zcela namístě a v souladu se zákonem.

26. Zdejší soud v této souvislosti zároveň odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2016, čj. 7 Azs 185/2016 – 23, který uvádí, že: „*Volba mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření.*“
27. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo zcela v souladu se zákonem o azylu a se Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU a rozhodnutí lze považovat za zcela přezkoumatelné. Soud neshledal žádný z žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
28. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.
29. Usnesením ze dne 20. 9. 2018, č. j. 17 A 136/2018-16, byl žalobci pro toto řízení zástupcem ustanoven Mgr. Jindřich Lechovský. Ve smyslu § 35 odst. 9 s. ř. s. v takovém případě platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování advokátem stát. Proto byla ustanovenému zástupci přiznána odměna za zastupování za 2 úkony právní služby (první porada včetně přípravy a převzetí zastupování; doplnění žaloby ze dne 4. 10. 2018) ve výši 3.100 Kč/úkon, celkem tedy 6.200 Kč, a náhrada hotových výdajů za 2 úkony právní služby v paušální výši 300 Kč/úkon, celkem tedy 600 Kč, dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Tato částka byla zvýšena o částku 1.428 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše odměny v tomto řízení tedy činí **8.228,- Kč**. Předmětná částka bude vyplacena jmenovanému advokátovi z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí na bankovní účet číslo 9504399001/5500, vedený u Raiffeisenbank a.s., pod VS: 18118.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 26. října 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně